Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – Mazur Nadejda
Dosarul nr. 2rc-223/24
2-23044278-02-2rc-15072024

D E C I Z I E

19 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele completului, judecător Pulbere Ruxanda
judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul municipal Chișinău împotriva FCD ”EDILITATE” SA cu privire la încasarea datoriei pentru folosirea terenului,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iunie 2024,

c o n s t a t ă:

Pretențiile din acțiune:

La 24 martie 2023, Consiliul municipal Chișinău a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva către FCD ”EDILITATE” SA, solicitând încasarea datoriei pentru folosirea terenului în perioada 01 martie 2019-31 decembrie 2021, în sumă de 550.483 lei.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iunie 2024, a fost admisă excepția de tardivitate înaintată de FCD ”EDILITATE” SA și, respectiv, s-a respins ca fiind tardivă, pretenția Consiliului municipal Chișinău cu privire la încasarea datoriei la folosirea terenului în partea încasării sumei de 194.288 lei, acumulată pentru folosirea terenului cu număr cadastral *****, situat în str. *****, ***** mun. Chișinău, pentru perioada 11 martie 2019- 11 martie 2020.

Solicitarea din recurs:

La 28 iunie 2024, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iunie 2024, solicitând casarea

încheierii și soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu emiterea unei noi încheieri privind respingerea excepției de tardivitate.

În motivarea cererii de recurs, pe lângă circumstanțele ce țin de fondul cauzei, s-a invocat că prima instanță greșit a concluzionat că, parțial, pretențiile din acțiune urmează a fi respinse ca tardive, or, aceasta nu a intrat în esența cazului și interpretând eronat legea procesuală a emis o încheiere nefondată și lipsită de temei legal.

Termenul declarării recursului:

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, dat fiind faptul că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, datează din 24 iunie 2024, Colegiul civil constată că recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău la 28 iunie 2024 este în termen.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, Colegiul civil conchide că recursul este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 424 Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

De asemenea, potrivit art. 186^1 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept să admită recursul și să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

În esență, din materialele dosarului instanța de recurs reține că, la 24 martie 2023, Consiliul municipal Chișinău a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva către FCD ”EDILITATE” SA, solicitând încasarea datoriei pentru folosirea terenului în perioada 01 martie 2019-31 decembrie 2021, în sumă de 550.483 lei, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iunie 2024, s-a admis excepția de tardivitate înaintată de FCD ”EDILITATE” SA și, respectiv, s-a respins ca fiind tardivă, pretenția Consiliului municipal Chișinău cu privire la încasarea datoriei la folosirea terenului în partea încasării sumei de 194.288 lei, acumulată pentru folosirea

terenului cu număr cadastral *****, situat în str. *****, ***** mun. Chișinău, pentru perioada 11 martie 2019-11 martie 2020.

În materie de drept, conform art. 186[1] alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen; Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 395 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Cu toate acestea, prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele importante pentru soluționarea chestiunii puse în dezbatere, care reies din informația descifrată privind calcularea și achitarea sumelor pentru folosirea terenului cu număr cadastral *****, situat în str. *****, ***** mun. Chișinău, pentru perioada 01 martie 2019-31 decembrie 2021.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 875 alin. (1), (2) Cod civil (în vigoare din 01 martie 2019), în cazul în care debitorul datorează creditorului mai multe obligații de aceeași natură, iar prestația executată nu este suficientă pentru stingerea tuturor obligațiilor, sub rezerva dispozițiilor alin. (6), se stinge obligația pe care o indică debitorul în momentul executării. Dacă debitorul nu face o astfel de indicație, creditorul poate, într-un termen rezonabil și prin notificarea debitorului, imputa executarea asupra uneia sau, după caz, mai multor obligații, la alegerea sa.

Astfel, Colegiul civil apreciază ca neargumentată suficient soluția primei instanță cu privire la tardivitatea pretențiilor, deoarece după cum reiese din materialele cauzei, Consiliul municipal Chișinău a prezentat un set de acte cu referire la datoria imputată FCD ”EDILITATE” SA în perioada 01 martie 2019-31 decembrie 2021, însă prima instanță nu a elucidat aspectul cu privire la momentului apariției perioadei de scadență a datoriei solicitate, în raport cu informația din somația expediată de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare din 26.05.2021 (f.d. 6) și respectiv în raport cu prevederile legale invocate de către partea reclamantă în temeiul cărora se solicită plata redevenței anuale pentru utilizarea terenului.

În altă ordine de idei, Colegiul civil menționează, că, conform normelor procedurale în vigoare, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ținând cont de faptul că procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

De asemenea, instanța judecătorească este menită să organizeze procesul de judecată astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii, în raport cu contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale, garantată prin lege și asigurată de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Or, în urma celor elucidate și constatate, instanța de recurs constată că, la emiterea încheierii, prima instanță nu a ținut cont de cele specificate mai sus, creând astfel părților interesate în proces condiții ineficiente pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime.

Astfel, luând în considerație circumstanțele cauzei în cumul cu probele anexate la dosar și raportate la prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil constată că se impune casarea încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 186^1 alin. (4) lit. b), În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b), 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iunie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul municipal Chișinău împotriva FCD ”EDILITATE” SA cu privire la încasarea datoriei pentru folosirea terenului, restituind pricina spre rejudecare, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători
Dulghieru Dorin

Cașcaval

Andrei